

“En essència, el model Solbes és el del 2001”

Elisenda Paluzie (Barcelona, 1969) és professora titular de teoria econòmica de la Universitat de Barcelona. Dirigeix el Centre d'Anàlisi Econòmica i de Polítiques Socials de la UB i és membre de l'Observatori del Finançament de Catalunya.

—Pedro Solbes ha insinuat que l'estat destinarà uns 7.000 milions d'euros extra al nou sistema de finançament. Si un 20% es destinés a Catalunya, en tocarien 1.400. Es compliria el principi d'ordinalitat?

—El 20% és una hipòtesi optimista. De fet, del document Solbes es desprèn que podria ser menys del 20%. Sigui com sigui, amb 1.400 milions d'euros no es compliria el principi d'ordinalitat tal com l'ha interpretat sempre el conseller Castells. És a dir, mantenir l'ordinalitat implicaria que el rànquing de Catalunya en els recursos *per capita* obtinguts amb els tributs cedits totals i compartits abans de l'anivellament, fos el mateix que el rànquing de recursos *per capita* que s'obtenen després de l'anivellament. Avui, Catalunya és la tercera comunitat en recaptació *per capita* de tributs cedits i, en canvi, ocupa l'onzè lloc en recursos *per capita*. Igualar-nos amb Cantàbria, la tercera, hauria significat el 2006 millorar de 3.603 milions d'euros el finançament.

—Què diu exactament l'Estatut sobre l'ordinalitat?

—És redactat d'una manera confusa. Parla de rendes *per capita* i no de recursos *per capita*. Així doncs, una altra possible interpretació del principi és que, com a resultat del flux d'impostos i subvencions, no es generi un canvi en el rang de les rendes *per capita* d'una comunitat autònoma. El problema és que, en aquest cas, només s'alteren els ordres quan la renda disponible s'ajusta pel poder de compra, i l'Estatut no diu res sobre el poder de compra. Per tant, en renda disponible Catalunya continua essent la quarta comunitat.

—La cosa més important és que el nou sistema compleixi l'Estatut?

—Ja sé que l'opinió pública i els partits polítics han centrat la discussió en el compliment o no de l'Estatut, però crec que aquesta argumentació és perillosa, perquè l'Estatut va enumerar uns principis molt interpretables i genèrics, i el govern de l'estat defensa que la seva proposta compleix l'Estatut.

—Així doncs, Solbes compleix la llei...

—La proposta Solbes compleix fil per randa la cistella d'impostos de l'Estatut que tant va defensar CiU com un dels grans mèrits d'aquesta llei, però això no ens garanteix una millora important del finançament. Cal exigir un finançament just, és a dir, que redueixi substancialment el dèficit fiscal de Catalunya.

—Quina xifra cobriria les necessitats bàsiques de Catalunya?

—El mínim imprescindible el va donar la Cambra de Comerç: 3.800 milions d'euros del 2006. Per tant, en euros del 2009 serien més de 4.000 milions.

—La xifra final d'increment és la clau de volta del sistema?

—No hauria de ser així si de veritat es volgués reformar el sistema de finançament perquè fos just, equitatiu i eficient. Però com que la proposta parteix de la premissa que cap territori no hi pot perdre i que tots hi han de guanyar, aleshores la millora per a Catalunya només pot venir dels diners addicionals que hi posi l'estat. Si es reformés de veritat el sistema, alguns territoris sobrefinançats haurien de rebre menys o, si més no, no rebre res del pastís addicional a repartir.

—El model de finançament del 2001 era, com defensa CiU, millor que el que planteja l'executiu espanyol?

—No, en absolut. De fet, en essència és el mateix model. La proposta Solbes canvia el nom de les coses, però no canvia les coses. El model de finançament del 2001 ha fet que el dèficit fiscal, que era del voltant del 7% del PIB a final

LUCE

dels 90, arribi a la xifra rècord d'un 10% del PIB el 2005. La proposta de Solbes ni tan sols esmenta el concepte de dèficit fiscal, i amb les xifres que hi ha sobre la taula en aquest moment, el dèficit fiscal no es reduirà.

—Quina actitud creieu que tindran els partits catalans?

—El PSC i ICV acceptaran el que hi hagi al final. ERC tindrà més dificultats i no m'atreveixo a fer cap pronòstic; crec que dependrà de si la xifra final és gaire humiliant o no. CiU s'hi oposarà, però amb arguments que, segons la meua opinió, seran falsos: dirà que l'Estatut que ells van votar era tan i tan bo, i que només passa que s'incompleix.

—Si Catalunya donés un no, es mantindria en el sistema del 2001?

—En principi sí, però és una qüestió complexa legalment, perquè si s'aprova la LOFCA, aquesta llei regula el finançament de totes les comunitats autònomes. Ara, amb el sistema legal vigent no és possible que Catalunya aconseguixi un finançament a banda més tard.

Gemma Aguilera